

VERTAISARVIOINNIN ARVIOINTIVÄLINE

Laadunvarmistusmallin neljännen vaiheen arviointi
ja vertaisarviointiprosessin parantaminen

Maria Gutknecht-Gmeiner

Wien, lokakuu 2011

© Tekijä ja Opetushallitus

Layout Innocorp Oy
Helsinki 2011

IMPULSE – Evaluation and Organisational Development
Wien, 2011

ISBN 978-952-13-4967-6 (nid.)
ISBN 978-952-13-4968-3 (pdf)

Project Peer Review Impact (2009–2011)
LdV TOI 2009-1-FI1-LEO05-01584

Hanke on toteutettu Euroopan komission tuella. Tästä julkaisusta vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.

SISÄLLYS

JOHDANTO	4
Mikä vertaisarvioinnin arviointiväline on?.....	4
Mitkä ovat vertaisarvioinnin arviointivälineen käyttötarkoitukset?.....	5
Miten vertaisarvioinnin arviointivälinettä voidaan käyttää?	6
VERTAISARVIOINNIN ARVIOINTI	8
Perustiedot	8
Osa I: Vertaisarvioinnin edellytykset ja laatu	9
1. Organisaation ominaisuudet.....	9
2. Vertaisarvioinnin laatu (vaiheet 1–3).....	12
Osa II: Seuranta ja vaikuttavuus.....	14
3. Arviointituloksista informointi	14
4. Seuranta.....	14
5. Muut käyttötavat (käyttö prosessissa ja virallinen käyttö, epävirallinen molemminpuolinen oppiminen).....	15
6. Parannukset valituilla laadun arviointialueilla	15
7. Vaikutukset laadunhallintaan ja arviointiin.....	16
8. Muut (tavoitellut tai odottamattomat) vaikutukset	17
YLEISARVIO	18
9. Arviointiprofili	18

Mikä vertaisarvioinnin arviointiväline on?

Peer Review Impact¹ -projektissa kehitetyn vertaisarvioinnin arviointivälineen tarkoituksena on edistää vertaisarvioinnin tulosten hyödyntämistä ja lisätä arvioinnin kohteena olleen ammatillisen koulutuksen järjestäjän vertaisarvioinnista saamaa hyötyä. Väline on pääasiallisesti tarkoitettu ammatillisen koulutuksen järjestäjille, joilla on kokemusta vertaisarvioinnin käytöstä.

Vertaisarvioinnin arviointivälineen tarkoituksena on tukea ammatillisen koulutuksen järjestäjiä vertaisarvioinnin vaikutusten seurannassa ja varmistaa vertaisarvioinnin myönteiset vaikutukset tarjoamalla viitekehysten vertaisarvioinnin neljännen vaiheen arvioimiselle. Väline auttaa myös parantamaan koko vertaisarviointiprosessia määrittämällä prosessin laadun. Vertaisarviointiväline tukee siten vertaisarvioinnin meta-arviointia ja arvioinnin viidennen vaiheen vaikuttavuuden arviointia (vrt. Vertaisarvioinnin vaikuttavuusopas, sivut 10 ja 16).

Vertaisarvioinnin arviointiväline

- Vertaisarvioinnin 4. vaiheen "Suunnitelmien toimeenpano" arviointi
- Vertaisarvioinnin vaikutusten määrittäminen
- Vertaisarviointiprosessin kokonaisarviointi ja parantaminen

Vaihe 5 Tarkistus

- Vertaisarviointiprosessin arviointi ja vertaisarvioinnin vaikuttavuuden arviointi
- Prosessin parantaminen

Vertaisarvioinnin arviointiväline täydentää "Peer Review Impact" -projektissa laadittua Vertaisarvioinnin vaikuttavuusopasta ja kolmessa aiemmassa eurooppalaisessa vertaisarviointiprojektissa kehitettyä "Eurooppalaisen vertaisarvioinnin opasta ammatilliseen peruskoulutukseen"^{2,3}

Arviointiväline perustuu "Peer Review Impact"⁴ -projektin alussa toteutettuun tutkimukseen, joka tehtiin neljäntoista kansainvälisen vertaisarvioinnin tapausanalyysin pohjalta, ja niissä käytettyyn tutkimustarkoitukseen kehitettyyn viitekehykseen ja raportointiohjeisiin. Tutkimusohjeet ja kyselylomakkeet tarkistettiin ja niitä muokattiin ammatillisen koulutuksen järjestäjien tietotarpeiden ja tavoitteiden pohjalta sekä terminologialtaan näiden tarpeisiin soveltuvaksi. Tavoitteena on, että nämä soveltuvat omassa organisaatiossa toteutetun vertaisarvioinnin onnistumisen arviointiin.

¹ LdV TOI Peer Review Impact, 2009–2011, 2009-1-F11-LEO05-01584

² Gutknecht-Gmeiner, Maria; Lassnigg, Lorenz; Stöger, Eduard; de Ridder, Willem; Strahm, Peter; Strahm, Elisabeth; Koski, Leena; Stalker, Bill; Hollstein, Rick; Allulli, Giorgio; Kristensen, Ole Bech (2007): European Peer Review Manual for initial VET. Wien, kesäkuu 2007.

³ Peer Review in initial VET, AT/04/C/F/TH-82000, 2004–2007; Peer Review Extended, LE-78CQAF, EAC/32/06/13, 2007; Peer Review Extended II, LLP-LdV/TOI/2007/AT/0011, 2007–2009

⁴ Gutknecht-Gmeiner, Maria (2010): Peer Review Impact Analysis Report. Analysis of 14 transnational European Peer Reviews carried out in eight European countries 2006-2009. Final Report, LdV TOI Project "Peer Review Impact", Wien.

Mitkä ovat vertaisarvioinnin arviointivälineen käyttötarkoitukset?

Oppaassa käydään läpi vertaisarviointiprosessin arvioinnin vaiheet vertaisarvioinnin tulosten perusteella tehtävistä toimenpiteistä ja niiden seurantaan käytetyistä mittareista näiden toimenpiteiden vaikutuksiin. Vertaisarvioinnin arviointiprosessissa on otettu huomioon oppilaitosten edellytykset ja vertaisarvioinnin laatu, mutta pääpaino on kuitenkin vertaisarvioinnin jälkeisillä toimilla ja vertaisarviointien tulosten perusteella tehtävillä parannuksilla ja muutoksilla.

Etu- ja jälkikäteistoimet

Tämän arviointioppaan keskeinen tehtävä on auttaa vertaisarvioinnin meta-arvioinnissa, joka tehdään jonkin ajan kuluttua vertaisarvioinnin toteuttamisesta. Lisäksi vertaisarvioinnin arviointivälinettä voidaan käyttää ennakoivasti vertaisarvioinnin suunnittelussa.

Vertaisarvioinnin arviointivälineellä voidaan esimerkiksi

- määrittää jälkikäteen vertaisarvioinnin ja seurantaprosessin laatua sekä tarkastella ja arvioida vaikutuksia
- etukäteen tähdentää tärkeitä vertaisarvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon otettavia seikkoja ja toimia.

Ajoitus

Jos arviointi toteutetaan jälkeenpäin, ajoitus on erityisen tärkeä.

- Jos halutaan tarkastella vertaisarviointiprosessin ja seurantavaiheen (vaiheen 4) laatua, arviointi tulee toteuttaa 6–12 kuukauden kuluessa vertaisarvioinnista. Jos arviointi tehdään myöhemmin, osallistujien muistikuvat vertaisarvioinnista voivat olla hataria ja arviointien varsinaiset edunsaajat, opiskelijat, ovat voineet jo valmistua.
- Jos arvioidaan vaikuttavuutta, ajoitusta saatetaan joutua joissakin tapauksissa pidentämään. Ajankohtaan vaikuttaa se, miten nopeasti parantamistoimenpiteiden voidaan ajatella vaikuttavan oppilaitoksen toimintaan. Varsinkin pitkäaikaisvaikutuksia tarkasteltaessa voi olla hyödyllistä aloittaa vertaisarvioinnin meta-arvioinnista (viimeistään vuosi vertaisarvioinnin jälkeen) ja vaikutusten ja vaikuttavuuden seuranta vasta sen jälkeen (esimerkiksi kaksi vuotta vertaisarvioinnin jälkeen).

Arviointi ensisijaisesti organisaation sisäiseen käyttöön – mahdollisesti myös ulkoisiin vertailuihin

Arviointiväline on tarkoitettu ensisijaisesti ammatillisen koulutuksen järjestäjän omaan käyttöön. Sen keskeiset käyttäjät ovat oppilaitosten johto (johtajat, rehtorit, osastonjohtajat jne.), laatupäälliköt, laatutiimit ja/tai vertaisarvioinnin tukihenkilöt.

Mikäli halutaan tehdä vertailuja muiden oppilaitosten kanssa, arviointiväline voi tarjota yhteisen arviointikehyksen, jolla varmistetaan arviointien vertailtavuus. Aloite vertailusta voi tulla ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä. Mikäli vertaisarvioinnin rahoittaa ja sitä tukee ulkoinen taho, arviointikehystä voidaan käyttää lähtökohtana yhteismitalliselle seurannalle ja arvioinnille.

Formatiivinen ja summatiivinen käyttö

Kun prosessia arvioidaan vertaisarvioinnin jälkeen, arviointivälinettä voidaan käyttää kahdella tavalla. Sitä voidaan käyttää formatiivisesti edistämään pohdintoja ja oppimista vertaisarviointiprosessin parantamiseksi tulevia arviointeja silmällä pitäen sekä pidemmällä ajanjaksolla tapahtuvan kehityksen seuraamiseksi. Kokemusten vaihto muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa voi edistää tämääntyyppistä oppimisprosessia.

Toisaalta arviointivälinettä voidaan käyttää myös summatiivisessa mielessä arvioitaessa ja vertailtaessa vertaisarvioinnin tulosten perusteella tehtävien muutosten vaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestäjien sidosryhmien – mm. opiskelijoiden, henkilöstön ja rahoittajien – kannalta (tilivelvollisuus).

Miten vertaisarvioinnin arviointivälinettä voidaan käyttää?

Kaksi osaa – eri tarkoitukset

Opas muodostuu kahdesta osasta: ensimmäisessä osassa keskitytään vertaisarvioinnin edellytysten arvioimiseen (vaihe 0) ja vertaisarvioinnin vaiheiden 1–3 laatuun. Jos halutaan arvioida pelkästään vertaisarviointiraportin toimittamisen jälkeistä vaihetta, ensimmäinen osa voidaan ohittaa. Toinen osa sisältää vaiheen 4 eli tuloksista informoimisen, seurannan, parannustoimien toteutuksen ja vertaisarvioinnin vaikutukset ja vaikuttavuuden.

Määrällinen ja laadullinen arviointi

Vertaisarvioinnin arviointiväline sisältää sekä määrällisen että laadullisen arviointikehyksen. Jokaista kysymystä arvioidaan viisiportaisella (erittäin paljon–ei lainkaan-tyyppisellä) asteikolla. Tulokset kootaan lopuksi arviointiprofiiliksi (ks. luku 9, Arviointiprofiili). Arvioiden lisäksi pyydetään laadullisia kommentteja arvion perustana olleista myönteisistä ja/tai kielteisistä tekijöistä ja olosuhteista.

Oppilaitoksen tarpeista riippuen on mahdollista tehdä pelkkä määrällinen arviointi (pikatarkistus) tai toteuttaa perinpohjainen laadullinen arviointi. Jotta arvioinnista saataisiin täysi hyöty oppimisen ja organisaation kehittymisen kannalta, arviointiin on suositeltavaa sisällyttää laadullisia kommentteja, jotka antavat perustan tuleville parannuksille kertomalla, miksi jokin sujui hyvin tai huonosti.

Arviointiprosessi

Arviointiprosessin määrittäminen ja toteuttaminen on ammatillisen koulutuksen järjestäjän vastuulla. Valittavissa on eri vaihtoehtoja käytettävissä olevan ajan ja arvioinnin tarkoituksen mukaan (yksityiskohtainen arviointi tai pikatarkistus). Arvioinnin voi tehdä esimerkiksi

- yksi henkilö (esimerkiksi johtaja tai laatupäällikkö)
- pienryhmä (esimerkiksi johtaja ja vertaisarvioinnin tukihenkilö ja laatutiimi)
- prosessina osallistaen laajasti oppilaitoksen henkilöstöä.

Arvioinnin tulisi perustua vertaisarvioinnissa ja sen seurannassa (4. vaihe) tuotettujen asiakirjojen analyysiin. Henkilökohtaisten näkemysten ja kokemusten arviointi voi perustua 1) pääasiassa arviointiin osallistuvien havaintoihin (ja heidän näkemyksiinsä siitä, miten muut ovat kokeneet vertaisarvioinnin), jos kyse on pikatarkistuksesta, 2) muihin oppilaitoksessa kerättyihin tietoihin vertaisarviointiprosessista ja sen seurannasta (esimerkiksi kyselylomakkeilla, yksilöhaastatteluilla ja kohderyhmiä haastatteleamalla), jos halutaan kattavampaa ja syvällisempää palautetta. Arvioinnin alussa tulee kuvata lyhyesti prosessista (I Perustiedot) läpinäkyvyyden varmistamiseksi.

Arviointitulosten eri käyttötavat

”Peer Review Impact” -projektissa tulosten käyttötavat jaoteltiin

- virallisiin (välineisiin) – esimerkiksi käyttö virallisessa seurannassa
- epävirallisiin (välineisiin) – esimerkiksi oman ymmärtämyksen lisääntyminen tai oppiminen vertaisarvioinnin aikana tapahtuneesta.

Epävirallisia käyttötapoja ovat esimerkiksi arvioinneista oppiminen ja arviointiajattelun ja -taidon kehittyminen, oman näkökulman laajentuminen tai käytännön tiedon saaminen vertaisarvioijilta prosessin aikana (ei pelkästään palautetilaisuudessa vaan myös haastatteluista jne.). Epäviralliset käyttötavat voidaan nähdä prosessin sivutuotteina, ja niiden osuus riippuu pitkälti siitä, miten suuri osa henkilöstöstä osallistuu vertaisarviointiin.

Arviointivälineessä on otettu huomioon sekä tulosten virallinen että epävirallinen käyttö. Jotta arviointitulosten käyttöä ja vaikutuksia voidaan arvioida yksilötasolla, tarvitaan kattavaa arviointia, jossa henkilöstöä kannustetaan kuvaamaan kokemuksiaan ja kertomaan, miten he ovat muuttaneet toimintatapojaan vertaisarvioinnin pohjalta.

VERTAISARVIOINNIN ARVIOINTI

Perustiedot

Jokainen vastaaja täyttää. Näin varmistetaan, että arvioitava vertaisarviointi on yksilöitävissä ja perustietoja voidaan käyttää vertailuissa (eri ajankohtina ja muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa).

Vastuuhenkilöt	Nimi
Johtaja	
Muut vastuussa olevat johtoryhmän jäsenet	
Vertaisarvioinnin tukihenkilö	
Mahdolliset muut vastuuhenkilöt (+ vastualueet)	
Vertaisarvioinnin seuranta-arvioinnin tekijä	

Vertaisarvioinnin laajuus

☐ Koko oppilaitos	☐ Osa oppilaitoksesta Arvioitava osa:
--	---

Laadun arviointi-alueet:

Aikataulu

Vertaisarvioinnin ajankohta:

Vertaisarvioinnin seuranta-arvioinnin ajankohta:

Mahdolliset merkittävät vertaisarvioinnin jälkeen tapahtuneet henkilömuutokset:

--

Vertaisarvioinnin seuranta-arvioinnin prosessi

Miten vertaisarvioinnin seuranta-arviointi toteutettiin (esim. asiakirjojen analysointi, kyselylomakkeet, haastattelut/kohderyhmien haastattelut ja/tai ryhmäarviointi)?

Osallistujat (nimiluettelo):

Mahdolliset henkilöstön ja opiskelijoiden edustajat

- Johto: nimi, sukupuoli, tehtävänimike
- Tukihenkilö: nimi, sukupuoli, opetusaine, mahdolliset lisätehtävät
- Laatupäällikkö/laatutiimi: nimi, opetusaine, tehtävänimike
- Vertaisarviointiin osallistunut opetushenkilöstö: nimi, sukupuoli, opetusaine, mahdolliset lisätehtävät
- Muu vertaisarviointiin osallistunut henkilöstö (hallinto-/tekninen henkilöstö): nimi, sukupuoli, tehtävänimike
- Vertaisarvioinnin ulkopuolinen opetushenkilöstö (opettajat/oppilaanohjaajat): nimi, sukupuoli, opetusaine, tehtävänimike
- Vertaisarvioinnin ulkopuolinen muu henkilöstö (hallinto-/tekninen henkilöstö): nimi, sukupuoli, tehtävänimike
- Ammattiliiton /työelämän edustaja: nimi, sukupuoli, aihealue, mahdolliset lisätehtävät
- Opiskelijat: nimi, sukupuoli, koulutusohjelma, vuosikurssi/-luokka

Luettelo käytetyistä asiakirjoista ja lähteistä

OSA I: VERTAISARVIOINNIN EDELLYTYKSET JA LAATU

Täytä tämä osio, mikäli tavoitteena on tarkastella

- vertaisarvioinnin edellytyksiä oppilaitoksessa
- vertaisarvioinnin vaiheiden 1–3 laatua.

Jos arviointi koskee ainoastaan seurantavaihetta, siirry osaan 2.

Arvioi, miten hyvin/paljon oheiset väittämät vastaavat näkemystäsi.

1. Organisaation ominaisuudet

Sitoutuminen ja asenteet

1.1 Oliko vastuullinen johto sitoutunut vertaisarviointiin ja etenkin arvioinnin pohjalta mahdollisesti tapahtuneisiin muutoksiin?

Erittäin paljon

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Ei lainkaan

Kommentteja (etenkin, jos johdon edustajien sitoutumisessa oli eroja)

--

1.2 Oliko oppilaitoksessa vertaisarvioinnin toteuttamisajankohtana yleisesti myönteinen asenne muutoksia kohtaan?

Erittäin paljon

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Ei lainkaan

Kommentteja

--

1.3 Oliko henkilöstön kesken (avoimia tai pinnan alla kyteviä) erimielisyyksiä vertaisarvioinnin tulosten hyödyntämisestä (esimerkiksi mielipide-eroja tai eri "koulukuntia" vertaisarvioinnin hyödyllisyyden suhteen)?

Kyllä   Ei

Jos vastasit "Kyllä": Käsiteltiinkö erimielisyyksiä rakentavasti vertaisarvioinnin aikana ja sen seurannassa?

Erittäin paljon

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Ei lainkaan

Kommentteja

--

Muutosten tukeminen

1.4 Oliko vertaisarviointi (mukaan lukien arvioinnin kohteeksi valitut laadun arviointialueet) linjassa oppilaitoksen yleisen laatustrategian kanssa?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

1.5 Oliko paineita parantaa yhtä tai useampaa laadun arviointialuetta?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Jos mielestäsi oli, mistä arviointialueista oli kyse ja mistä aloite tuli?

1.6 Oliko oppilaitoksella järjestelmällinen toimintatapa muutosten toteuttamiseksi vertaisarvioinnin toteutusajankohtana?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Millainen järjestelmällinen prosessi oli kyseessä? Miten se toimi? Muita kommentteja.

1.7 Oliko vertaisarvioinnin tulosten käsittelemiseen riittävästi aikaa ja resursseja?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Oliko samaan aikaan käynnissä muita projekteja ja toimia? Miten vertaisarviointi sopi yhteen niiden kanssa? Oliko projekteilla ja toimilla synergiaetuja vertaisarvioinnin kanssa? Veivätkö ne huomiota tai resursseja vertaisarvioinnilta ja sen tuloksilta? Muita kommentteja.

Tarkoitus ja käyttäjät

1.8 Valitsiko vastuullinen johto tietoisesti arviointimenetelmäksi formatiivisen, parannuksiin tähtäävän vertaisarvioinnin?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

--

1.9 Valittiinko vertaisarvioinnin tuloksille etukäteen "käyttäjät" – vertaisarvioinnin pohjalta toteutettujen toimien seurannasta vastaavat henkilöt?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

--

2. Vertaisarvioinnin laatu (vaiheet 1–3)

Vertaisarviointitiimin asiantuntemus ja osaaminen

2.1 Missä määrin vertaisarvioijien asiantuntemus ja osaaminen vastasivat vaatimuksia (esim. tarvittava asiantuntemus ja oppilaitostausta)?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Henkilöstön informointi ja osallistuminen

2.2 Kuinka hyvin vertaisarvioinnin formatiivinen funktio (ei kontrollia vaan parannuksiin tähtävää arviointia) tunnettiin ja hyväksyttiin koko oppilaitoksessa?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

2.3 Missä määrin henkilöstö osallistui vertaisarviointia edeltäviin toimiin kuten itsearviointiin (jos tarkoituksenmukaista) ja itsearviointiraportin laatimiseen?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Laadun arviointialueiden merkitys ja niiden tuntemus

2.4 Olivatko valitut laadun arviointialueet ja erityiset arviointikysymykset tulosten käyttäjien kannalta mielekkäitä?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Olivatko esimerkiksi valitut laadun arviointialueet yleisesti merkityksellisiä henkilöstölle ja muille asianosaisille, erityisesti seurannan vastuuhenkilöille?

2.5 Oliko vertaisarvioijilla selkeä käsitys laadun arviointialueista ja mahdollisista erityisistä arviointikysymyksistä?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommenteja

Oliko esimerkiksi itsearviointiraportti selkeä? Millä muilla tavoilla varmistettiin yhteinen näkemys laadun arviointialueista ja erityisistä arviointikysymyksistä (jos käytössä)?

Vertaisarviointikäynti

2.6 Miten hyvin vertaisarviointikäynnin ohjelma palveli laadun arviointialueiden arviointia/ erityisiin arviointikysymyksiin vastaamista?

Erittäin hyvin

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommenteja

Käsiteltiinkö esimerkiksi laadun arviointialueita ja erityisiä arviointikysymyksiä järkevästi (oliko eri arviointialueille ja kysymyksille varattu riittävästi aikaa ja käsiteltiinkö kaikki merkitykselliset kysymykset)? Käytettiinkö oikeita menetelmiä? Oliko osallistujat valittu järkevästi ja olivatko tarkoitukseen kehitetyt välineet toimivia?

2.7 Missä määrin henkilöstö ja muut sidosryhmät ottivat osaa vertaisarviointikäyntiin?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommenteja

Esimerkiksi perustellut arviot asiaankuuluvan henkilöstön osallistumisesta:

- Osallistumisprosentti (arviolta)
- Missä määrin mielipidejohtajat (johto, liitot jne.) olivat mukana?
- Miten edustava otos henkilöstöstä osallistui vertaisarviointikäyntiin?

2.8 Missä määrin henkilöstö pystyi haastatteluissa tuomaan esiin näkemyksiään ja kokemuksiaan?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommenteja

Vertaisarvioijien antama palaute

2.9 Miten hyödyllistä oli vertaisarvioijien antama palaute?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommenteja

Anna perusteltu arvio palautteen hyödyllisyydestä – luotettavuudesta, selkeydestä, tarkoituksenmukaisuudesta (kehittämistoimien kannalta) ja aiheellisuudesta. Erittele tarvittaessa suullinen palaute ja vertaisarviointiraportissa saatu palaute.

OSA II: SEURANTA JA VAIKUTTAVUUS

3. Arviointituloksista informointi

3.1 Miten paljon vertaisarviointipalautteesta informoitiin tulosten käyttäjille?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Tarkastele palautetilaisuuteen osallistumista, vertaisarviointiraportin jakelua ja muita levitystoimia.

------

4. Seuranta

4.1 Missä määrin vertaisarviointia seurattiin virallisti – laadittiinko esimerkiksi suunnitelma vertaisarvioinnin tulosten ja annettujen suositusten perusteella toteutettavista toimista? Ota huomioon toimien laajuus ja vaikuttavuus.

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Mihin arviointialueisiin toimet liittyivät ja missä määrin ne kattoivat arvioinnin kohteena olleet laadun arviointialueet?

4.2 Kuinka järjestelmällisiä seurantatoimet olivat?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Asetettiin toimet tärkeysjärjestykseen ja yhdistettiin ne muihin suunnitelmiin? Määritettiin täsmällisiä päämääriä ja tavoitteita? Suunniteltiin toimet ja varattiin niille henkilöstöresurssit ja muut resurssit?

4.3 Missä määrin johto tuki vertaisarvioinnin pohjalta toteutettujen toimien seurantaa?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Mieti johdon panosta, vastuiden selkeyttä, vastuuhenkilöiden osaamista ja käytettävissä olevia resursseja.

- 4.4 Missä määrin parantamistoimien seuranta valvottiin?
Kuvaile, miten ammatillisen koulutuksen järjestäjä valvoi vertaisarvioinnin pohjalta käynnistettyjä toimia:

--

5. Muut käytötavat (käyttö prosessissa ja virallinen käyttö, epävirallinen molemminpuolinen oppiminen)

- 5.1 Paljonko vertaisarviointiin osallistuneet oppivat kokemuksesta – virallisten vertaisarvioinnin pohjalta toteutettujen toimien lisäksi?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Mieti erilaisia käyttötapoja/oppimista: ahaa-elämyksiä, syvällisempiä näkemyksiä, uusia näkökulmia, uusia ajatuksia, uusia menettelyjä, uusia aineistoja jne.

Kerro, mihin ne liittyivät (esimerkiksi opettaminen ja oppiminen, laadunhallinta ja arviointi, ammatillisen koulutuksen johtaminen, henkilökohtainen ja ammatillinen kehittyminen).

Analysoi, mitä (ryhmiä) ja keitä tämäntyyppinen oppiminen hyödytti eniten ja keitä vähiten. Kuinka paljon nämä osallistuivat vertaisarviointiin?

--

6. Parannukset valituilla laadun arviointialueilla

- 6.1 Missä määrin suunnitellut toimet ovat johtaneet parannuksiin?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Kuvaile tehtyjä parannuksia lyhyesti.

--

- 6.2 Miten vaikuttavia nämä parantamistoimet ovat toistaiseksi olleet?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Kerro, mitä vaikutuksia parantamistoimilla on ollut (opettajien asenteisiin ja toimintaan, opiskelijoiden käyttäytymiseen, asenteisiin, oppimistuloksiin jne.) ja miten niitä on arvioitu:

--

7. Vaikutukset laadunhallintaan ja arviointiin

7.1 Missä määrin vertaisarviointi on edistänyt laatukulttuuria ja/tai arviointiosaamisen kehittämistä?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Kerro mahdollisimman yksityiskohtaisesti, miten:

--

7.2 Missä määrin vertaisarviointia on hyödynnetty jatkossa?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Vertaisarvioinnin jatkokäyttö voi sisältää esimerkiksi

- (kansallisten) vertaisarviointien toteuttaminen
- henkilöstön kouluttaminen vertaisarvioijiksi
- henkilöstön osallistuminen vertaisarvioijina muiden organisaatioiden vertaisarviointiin (kansallisesti ja kansainvälisesti)
- pysyvän yhteistyön aloittaminen vertaisarvioinnissa tai vertaisarviointiverkoston perustaminen
- vertaisarviointien liittäminen osaksi järjestelmällistä laadunvarmistus/-hallintajärjestelmää.

Kerro mahdollisimman yksityiskohtaisesti, miten:

--

8. Muut (tavoitellut tai odottamattomat) vaikutukset

- 8.1 Mitä muita myönteisiä vaikutuksia vertaisarvioinnilla on ollut?
Esimerkiksi parannukset vertaisarvioinnin ulkopuolelle rajatuilla laadun arviointialueilla, uudet yhteydet ja uudet yhteistyömuodot (kansainvälisyyden lisääntymisestä kohdassa 8.2) jne.

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Kerro mahdollisimman yksityiskohtaisesti, mitä:

--

- 8.2 Jos vertaisarviointi oli kansainvälinen, missä määrin kansainvälisyys lisääntyi vertaisarvioinnin ansiosta?
Syntyikö esimerkiksi uutta kansainvälistä yhteistyötä, onko oppilaitos kehittynyt kansainvälisempään suuntaan jne.?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

Kerro mahdollisimman yksityiskohtaisesti, miten:

--

- 8.3 Onko vertaisarvioinnilla ollut kielteisiä vaikutuksia?

Erittäin paljon

Ei lainkaan

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kommentteja

--

9. Arviointiprofiili

I osa

Arviointikohde	Erittäin paljon/hyvin					Ei lainkaan	Ei sovellu
1. Organisaation ominaisuudet <i>Sitoutuminen ja asenteet</i>							
Johdon sitoutuminen vertaisarviointiin, erityisesti mahdollisiin vertaisarvioinnin pohjalta toteuttaviin muutoksiin	☐	☐	☐	☐	☐		
Myönteinen asenne muutoksia kohtaan oppilaitoksessa vertaisarvioinnin toteuttamisajankohtana	☐	☐	☐	☐	☐		
Rakentava suhtautuminen ristiriitoihin	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Muutoksen tukeminen							
Vertaisarviointi ja yleinen laatustrategia linjassa	☐	☐	☐	☐	☐		
Paine parannusten tekemiseen	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Järjestelmälliset muutosmenettelyt	☐	☐	☐	☐	☐		
Aika ja resurssit tulosten käsittelemiseen	☐	☐	☐	☐	☐		
Tarkoitus ja käyttäjät							
Tietoinen valinta vertaisarvioinnista parannuksiin tähtäävänä arviointina	☐	☐	☐	☐	☐		
Tulosten käyttäjät määritetty ennen vertaisarviointia	☐	☐	☐	☐	☐		
2. Vertaisarvioinnin vaiheiden 1–3 laatu <i>Vertaisarviointitiimin asiantuntemus ja osaaminen</i>							
Vertaisarviointitiimin asiantuntemus ja osaaminen vaatimusten mukaisia	☐	☐	☐	☐	☐		

Arviointikohde	Erittäin paljon/hyvin					Ei lainkaan	Ei sovellu
Henkilöstön informointi ja osallistuminen							
Vertaisarvioinnin formatiivinen luonne tunnettu ja hyväksytty	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Henkilöstön osallistuminen valmisteluvaiheeseen ja itsearviointiin/itsearviointiraportin laadintaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Laadun arviointialueiden merkitys ja niiden tuntemus							
Laadun arviointialueet käyttäjille merkityksellisiä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Vertaisarvioijien asiantuntemus laadun arviointialueista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Vertaisarviointikäynti							
Vertaisarviointikäynnin ohjelma tarkoituksenmukainen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Henkilöstön ja muiden sidosryhmien osallistuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Henkilöstön kokemukset ja mielipiteet tulivat esille haastatteluissa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Vertaisarvioijien antama palaute							
Vertaisarvioinnista saadun palautteen hyödyllisyys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

II osa

Arviointikohde	Erittäin paljon/hyvin					Ei lainkaan	Ei sovellu
3. Arviointituloksista informointi							
Palautteesta informointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
4. Seuranta							
Virallista seuranta on toteutettu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Järjestelmälliset seurantamenettelyt olemassa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

>>

Arviointikohde	Erittäin paljon/hyvin					Ei lainkaan	Ei sovellu
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Johto tuki vertaisarvioinnin pohjalta toteuttaville kehittämistoimille	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittämistoimien toteutuksen seurannan valvonta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Muu käyttö							
Vertaisarviointiin osallistuneiden oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Parannukset valituilla laadun arviointialueilla							
Toteutetut parannukset valituilla laadun arviointialueilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Parannustoimien vaikutukset toistaiseksi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Vaikutukset laadunhallintaan ja arviointiin							
Laatukulttuuri ja arviointiosaaminen parantuneet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vertaisarvioinnin käyttö on jatkunut.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Muut (tavoitellut tai odottamattomat) vaikutukset							
Myönteiset vaikutukset muihin laadun arviointialueisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansainvälistyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kielteiset vaikutukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

